

22 ΑΥΓ. 2009

Πρωθυπουργικοί προβληματισμοί

του Νικ. Α. Γ. Λιναρδάτου

«**Ε**ιδικότερα, τόν κ. Καραμανλή προβληματίζουν τό ζήτημα του έκλογικού νόμου, αλλά και ή δυσλειτουργία του ύφιστάμενου πρωθυπουργοκεντρικού συστήματος». Έν όψει τής παρουσίας του στή Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης. Είναι ή έκτίμηση συνεργάτη καθημερινής πολιτικής έφημερίδας του προπερασμένου Σαββατοκύριακου. (Καθημερινή τρόπος του λέγειν. Μία γιά δύο μέρες. Από τά άκατανόητα τής λειτουργίας τών έφημερίδων μας· οι άλλεπάλληλες άπεργίες και άργίες τών συντακτών τους. Στήν ουσία πριόνισμα του κλάδου, άπάνω στον όποϊόν κάθονται. Έκτός εάν δέν προσπορίζονται άποκλειστικά άπό εκεί τά πρόσ τό ζήν' και γι' αυτό μειωμένο τό ένδιαφέρον και ή άνησυχία τους· οι άλλες πηγές πλούσιοπάροχες). Ο ύπαινιγμός γιά τό σύστημα έπιτρέπει στον καθένα νά φαντάζεται.

Εγώ θά παραθέσω, σεμνά και ταπεινά, μερικές άπό τίς δικές μου σκέψεις. Χωρίς θέβαια τή συνήθως άπαιτούμενη άναλυτική αιτιολόγηση, λόγω στενότητας χώρου. Έξ άλλου στήν πραγματικότητα είναι μία άνακεφαλαίωση· διότι τά περισσότερα έχουν άναπτυχθεί και στο παρελθόν άπό αύτήν τήν στήλη. Άφετηρία τό θεμελιώδες ελάττωμα τής δημοκρατίας μας. Η άνισορροπία μεταξύ τών βασικών έξουσιών και λειτουργιών τής, τής νομοθετικής ιδίως και τής έκτελεστικής· εις θάρος (σέ συντριπτικό βαθμό) τής πρώτης (του και θεμέλιου κάθε δημοκρατίας)· μέ άπόλυτη κυριαρχία τής δεύτερης. Έχω χρησιμοποιήσει τή διατύπωση «οιονεί δημοκρατία».

Διαπιστώνεται εύρύτατα βαθειά πολιτική νοσηρότητα· τά χαρακτηριστικά τής πληθαίνουν μέρα μέ τήν ήμέρα. Νοσηρότητα τής κοινοβουλευτικής δημοκρατίας όπως λειτουργεί στήν χώρα μας· μέ τήν όποία λέγεται ότι κυβερνιέται ό έλληνικός λαός. Έδώ πού τά λέμε, δέν έφτούρισε και πολύ τό σύστημα. Τά τελευταία προπολεμικά χρόνια όδηγήθηκε μέ προδιαγεγραμμένη σχεδόν τροχιά στή δικτατορία τής 4ης Αύγουστου 1936 (τήν όποία πάντως έδικαίωσε ή προετοιμασία και ή διεξαγωγή του έλληνο-ιταλικού έπικου άγώνα υπό τήν ήγεσία του Ιωάννου Μεταξά). Του έκφυλισμού του συστήματος τή διετία 1965-67 έπωφελήθηκε μία ομάδα μικρόνων άξιωματικών γιά νά «σώσει» τήν χώρα. Τό ένθικό συμφέρον (όπως τό καθόρισαν) άνέτρεψε τό Σύνταγμα. (Σάς θυμίζει τίποτα;) Μέ δραματικές συνέπειες γιά τήν Ελλάδα και τραγικές γιά τήν Κύπρο.

Σήμερα ζούμε μία πολιτική και κοινωνική κατάσταση πλήθους άβεβαιότητας. Βαδίζουμε σέ δύσβατα μονοπάτια. Δέν ξέρει κανείς νά μας πεί πού όδηγούν· πού καταλήγουν. Από δικτατορία θέβαια δέν κινδυνεύουμε αύτήν τή φορά. Έξ άλλου ζούμε (έτσι κι άλλώς) υπό κάποιας μορφής άυταρχική διακυβέρνηση· ιδίως μετά τό 1986. Άπόλυτη έξουσία έπενδυμένη στον πρωθυπουργό. Παντοκράτωρ. Από τή στιγμή πού έξασφαλίζει τήν τλειοψηφία τής Βουλής, άπό 'κει και πέρα κάνει ό,τι θέλει. Έχετε άκούσει κατά τά τελευταία τριάντα, χρόνια νά άπέρριψε ή Βουλή ένα έστω κυβερνητικό νομοσχέδιο; Όσο στραβό ή φαύλο;

Θεραπεία: Νόμιμη άνατροπή του συστήματος. Υιοθέτηση μορφής προεδρικού. Πρότυπα; Οί ΗΠΑ· ή Κυπριακή Δημοκρατία. Οί εισηγηθέντες τό τελευταίο, γνώστες τής έλληνικής ιδιοσυστασίας, έλαβαν έξ άρχής τά μέτρα τους. Τό σύστημα λειτουργεί πολύ ικανοποιητικά. Και στήν Άμερική τά περιώνυμα checks and balances. Νά περιοριστεί ή συνεχής, άδιάλειπτη, άκατάπαυστη, μονοσήμαντη, έμπαθής, παράλογη έως παρανοϊκή πολιτικολογία, πολιτικομανία, πολιτικοποίηση τών πάντων. Α Midsummer Night's Dream· μέ αύγουσιάτικη πανσέληνο· στις Μονάμπελες (Δήμος Παλικής, Κεφαλλονιά).

Μετά τό ξεπέζεμα, στα καθ' ήμάς· δισταχτικά. Άπάντηση στον προβληματισμό του κ. Καραμανλή γιά τή «δυσλειτουργία του πρωθυπουργοκεντρικού συστήματός μας». Μία και μόνη: Άναβάθμιση του ρόλου του κοινοβουλίου· άπόδοση στή Βουλή τής προβλεπόμενης άπό τό Σύνταγμα νομοθετικής λειτουργίας τής. Σήμερα νομοθετούν ή Κυβέρνηση· οι ύπουργοί· οι μανδρινοί και ή γραφειοκρατία τών ύπουργείων. Τό προϊόν θλιβερό· άλλοτε γιά γέλια συχνότερα γιά κλάματα. Άς άναγγείλει ό κ. Καραμανλής τήν πρόθεσή του νά δεχτεί και νά έπιχειρήσει νά περάσει τό καταστάλαγμα τών σκέψεων και προτάσεων ένεργών πολιτών, διαπνεομένων άπό ελικρινείς άρχές μιάς φωτισμένης άστικής φιλελεύθερης κοινωνικής και πολιτικής διοργανώσεως. Έχει έξ άλλου ύποσχεθεί επανίδρυση του κράτους. Δέν θά έπιτευχθεί· δυστυχώς. Ούτε τώρα, ούτε άπό άλλη κυβέρνηση. Έκτός... Θά πείτε τρελή σκέψη· μπορεί. Είναι όμως ή άπόλυτη προϋπόθεση. Έκτός, λέω, αν ή έδρα τής κυβερνήσεως άπομακρυνθεί άπό τήν Άθήνα. Κάπου πολύ μακριά.

Αυτά ως μακροπρόθεσμες σκέψεις. Υπάρχει όμως και μία μεταρρύθμιση, πού θά έχει άμεσες εύεργετικές επιπτώσεις στήν πολιτική μας ζωή. Η μεταρρύθμιση του συστήματος, μέ τό όποιο έκλέγεται ή Βουλή. Κατά συνέπεια και ή Κυβέρνηση. Ο ιστορικός συμβιβασμός. Η κυβέρνηση δέχεται νά συζητήσει ένα νέο έκλογικό σύστημα· νά βασίζεται στο γερμανικό, όπως έχει προτείνει τό ΠΑΣΟΚ. Τό ΠΑΣΟΚ δέχεται νά έξαντλήσει ή κυβέρνηση τή θητεία τής· χωρίς αύτόν τόν μηδενιστικό άρνητισμό του. Μέ συμφωνημένη έκλογή του προέδρου τής Δημοκρατίας. Η Παπούλιας ή Σημίτης.

Άν πράγματι προβληματίζει τόν πρωθυπουργό τό ζήτημα του έκλογικού νόμου, ως άναλάβει πρωτοβουλία. Τό γερμανικό σύστημα, ως βάση έκλογικής μεταρρυθμίσεως, προτείνουν και πρωτοκλασάτα στελέχη του· ό Γιώργος Σουφλιάς, ή Ντόρα Μπακογιάννη. Τό ισχύον έκλογικό σύστημα είναι άνήθικο και άτελέσφορο. Μέ τή δωρεά τών πενήντα έδρών (1/6 του συνόλου) στο πρώτο κόμμα άκυρώνει στήν πραγματικότητα αύθαίρετα τό ένα έκτο του συνόλου τών ψηφοδελτίων. Άγνοεί τήν ψηφο (άρα και τή θέληση) γύρω στο 1,25 εκατομμύριο πολιτών. Επί πλέον μέ τίς θηριώδεις έκλογικές περιφέρειες (στις όποιες ή έκλογή ένός βουλευτή κοστίζει πολλές εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ) άποτελεί βασική αίτία διαφθοράς του πολιτικού κόσμου. Συμφωνία τών δύο κομμάτων σημαίνει και ότι θά ισχύσει άπό τίς άμέσως προσεχείς έκλογές. Άν άφήσουμε τά πράγματα νά έξελιχθούν μέ τήν τωρινή μορφή και ρυθμό τους, ό Θεός νά βάλει τό χέρι του.